

Orkustofnun
os@os.is

Reykjavík, 19.4.2017

Efni: Umsögn Veitna ohf. til Orkustofnunar um drög að kerfisáætlun Landsnets 2016-2025

Veitur ohf. þakka fyrir ýmis framfaraskref sem Landsnet hefur stigið við undirbúning kerfisáætlunar (KÁ). Má þar nefna kynningu draganna og framsetningu. Enn má gera betur sérstaklega hvað varðar áhrif fjárfestinganna í ýmsum sviðsmyndum KÁ á gjaldskrár.

Í ýmsum framtíðarsviðsmyndum, sem fram eru settar í KÁ, felast umfangsmiklar fjárfestingar sem eru umfram afskriftir Landsnets. Það eitt og sér kallar á hækkun gjaldskrár samkvæmt gildandi reglugerð um tekjumörk, miðað við óbreytta nýtingu flutningskerfisins. Landsnet hefur ítrekað lýst því yfir að fjárfestingar eigi ekki að þurfa að leiða til hækkunar á gjaldskrár flutnings til dreifiveitna. Það er skoðun Veitna að það eigi að vera forsenda fjárfestinga, að til gjaldskrárhækkana þurfi ekki að koma sem bitna á viðskiptavinum Veitna. Offjárfestingar í flutningskerfi rafmagns geta komið niður á nýtingu rafmagns í samanburði við aðra, óumhverfisvænni orkukosti. Orkuskipti eru í deiglunni í samgöngum og nokkrum atvinnugreinum, t.d. fiskibræðslu. Leiði fjárfestingar til þess að raforkuverð hækkði, getur það fælt frá slíkum orkuskiptum. Í því tilviki er endurnýjanleg orka orðin óþarflega dýr kostur í samkeppni við jarðefnaeldsneyti með tilheyrandi neikvæðum umhverfisáhrifum.

Flutningskerfið á höfuðborgarsvæðinu

Veitur vinna nú að gerð langtímaáætlunar fyrir uppbyggingu rafdreifikerfis Veitna. Í þeirri vinnu kemur í ljós að orkuskipti, svo sem rafsamgöngur og vaxandi rafmagnsnotkun vegna landtengingar skipa, kunna að vega þungt á næstu árum. Aukin raforkunotkun vegna orkuskipta og nýjustu áætlanir sveitarfélaganna um þéttingu byggðar munu kalla á styrkingu veitukerfanna innan höfuðborgarsvæðisins. Tenging flutningskerfis Landsnets við dreifikerfi Veitna á höfuðborgarsvæðinu er um þrjár aðveitustöðvar; Korpu, Geitháls og Hamranes. Forsenda kerfisrekstursins (N-1 regla) er að ein þessara leiða geti brugðist án þess að það hafi áhrif á afhendingaröryggi til þess um helmings landsmanna sem Veitur þjóna á svæðinu. Í því sambandi þarf að nefna að 132 kV loftlínutengingar Landsnets frá Geithálsi að Korpu (Korpulína að aðveitustöð 8) og Rauðavatni (Rauðavatnslína að aðveitustöð 12) hafa nú þegar ónóga flutningsgetu til að anna nauðsynlegum raforkuflutningi. Línurnar, sem eru á tréstólpum, eru komnar til ára sinna og nauðsynlegt að gera með skýrum hætti ráð fyrir endurnýjun þeirra í framkvæmdahluta KÁ. Þá er rétt að benda á að byggðin í Reykjavík hefur færst mikið nær tengivirki Veitna og Landsnets við Korpu og þungaumferð hefur færst nær mannvirkinu. Með tilliti til þess og að tengivirkið er útsett fyrir seltu í vestanveðrum, telja Veitur rétt að ráðast í yfirbyggingu og endurnýjun tengivirkisins á næstu árum. Í tilefni viðbragða Landsnets við umsögn Veitna er þetta atriði varðar, þar sem bent er á að ábendingar af þessu tagi skuli koma fram fyrir í ferlinu, rífa Veitur upp að fyrirtækið hefur ítrekað bent Landsneti á nauðsyn þessara styrkinga, síðast á fundi hjá Landsneti 25. apríl 2016 um undirbúning og gerð Kerfisáætlunar.

Vatnsvernd

Veitur leggja áherslu á að ávallt skuli gæta fyllstu varúðar og öryggis þegar um er að ræða möguleg neikvæð áhrif mannvirkja á framkvæmda- og rekstrartímaá gæði neysluvatns. Í KÁ er bæði fjallað um byggingu lína og lögn jarðstrengja. Komi til þess að slíkar framkvæmdir verði í grennd við vatnsverndarsvæði samkvæmt skipulagsáætlunum, er nauðsynlegt að meta þann kost að hnika línu eða streng framhjá svæðinu. Mótvægisáðgerðir eru í öllum tilvikum nauðsynlegar og að settir verði skýrir skilmálar um áhættumat, tilhögun framkvæmda og að tryggð verði bein aðkoma viðkomandi heilbrigðiseftirlits á framkvæmdatíma. Veitur leggja áherslu á að þau atriði er varða sinkhúð háspennumastra og útskolun á Pb og Cd ásamt malarflutningum verði skoðuð og metin ítarlega og niðurstaðan verði borin undir Veitur. Veitur benda á að skýrar leiðbeiningar þurfi að koma fram í útboðsgögnum og á námskeiðum fyrir verktaka að tilkynna eigi öll mengunarslys, jafnt minniháttar sem meiriháttar, til 112.

Gegnsæi

Veitur, líkt og aðrar dreifiveitur rafmagns, innheimta flutningsgjald fyrir hönd Landsnets. Veitur tiltaka flutningsgjald á hverja kílóvattstund sem innheimt er fyrir sérstaklega á reikningum, sbr. 2. mgr. 42. gr. reglugerðar um raforkuviðskipti og mælingar. Þessa leið telja Veitur auka gegnsæi í framsetningu flutningskostnaðar gagnvart viðskiptavinum og geta því aukið meðvitund almennings um kostnað við uppbyggingu flutningskerfis rafmagns. Sumar dreifiveitur fara svipaða leið en á reikningum annarra er einungis meðalflutningskostnaður viðkomandi dreifiveitu birtur neðanmáls og raunverulegur flutningshluti viðkomandi reiknings kemur ekki fram. Þó Veitum sé ljóst að það sé ekki á færi Landsnets að ákveða, finnst Veitum að auka megi gegnsæi í áhrifum ákvarðana á borð við kerfisáætlun ef kostnaður við þær framkvæmdir sem í henni felast birtist notendum beint.

Virðingarfyllt,

Inga Dóra Hrólfsdóttir
framkvæmdastjóri